

Projekt AdaptaN II aneb od slov k činům

V posledních několika letech jsme zažívali – nebojme se použít to slovo – smršť různých adaptačních strategií, akčních plánů a jiných dokumentů, které popisují co dělat, abychom se připravili na rozličné nástrahy, především na dopady klimatické změny. Je tedy na čase začít naplňovat záměry výše uvedených dokumentů a uvádět je v život.

K naplnění jednoho takového dokumentu – Adaptační strategie Moravskoslezského kraje na dopady změny klimatu – chce přispět i projekt „*Integrované přístupy adaptace krajiny Moravskoslezského kraje na změnu klimatu*“ (označovaný zkratkou AdaptaN II), jehož řešení bylo zahájeno v červenci roku 2021 a potrvá do 30. dubna 2024. Tento mezinárodní projekt je financován z programové výzvy Norské fondy „Bergen“ – podpora na implementaci vybraných přírodě blízkých adaptačních a mitigačních opatření (zprostředkovatel programu je Státní fond životního prostředí České republiky).

Vedoucím řešitelským pracovištěm je Fakulta stavební Vysokého učení technického v Brně. Na projektu se dále podílí Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, ARVEN – Akademie rozvoje venkova, z. s., a dva zahraniční partneři: Norský institut pro bioekonomický výzkum a Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre.

V souladu s Národním akčním plánem adaptace na změnu klimatu (NAP ČR) reaguje řešení projektu na požadavky adaptace území v souvislosti s negativními dopady všech projevů změny klimatu v oblasti mírného pásma – extrémní meteorologické jevy (vydatné srážky, extrémní vítr, extrémní teploty), dlouhodobé sucha a povodně (včetně přívalových). Cílem projektu je podpořit implementaci vybraných přírodě blízkých adaptačních a mitigačních opatření na území Moravskoslezského kraje.

Řešení a výstupy projektu jsou směřovány do volné krajiny nebo příměstských zón, tj. řeší primárně integrované přístupy adaptace v nezastavitelném území nebo také v interakci s urbanizovanými plochami – zastavěným územím (statutární město Ostrava a Opava). Zvláštní místo v projektu bude věnováno urbanizované a důlní činností dotčené oblasti Pohornické krajiny (mezi městy Havířov, Karviná a Orlová). Na této lokalitě, v minulosti silně ovlivněné těžbou uhlí, jsou dnes poslední činné doly, které čeká uzavření.

Projekt popíše a vzorově vypracuje implementační proces adaptace pro volnou krajinu Moravskoslezského kraje. Orgány státní správy a samosprávy v kraji, správci vodních toků, lesnické a zemědělské podniky, nezisková sféra i zainteresovaná veřejnost získají detailní popis postupu implementace, přehled o možných adaptačních opatřeních, vzory monitoringu a výpočtů efektů, stejně jako formou územních studií přesnou identifikaci zranitelnosti svého území pro zacílení následných adaptačních opatření. Dále budou realizovány příklady dobré praxe a vzorové demonstrace opatření snižujících negativní dopady změny klimatu. Na pilotním území v katastru obce Lichnov bude zavedena soustava záchytných průlehů a stabilizace dráhy soustředěného odtoku s doplněním liniové doprovodné zeleně jako interakčních prvků plnících ochranné funkce s alternativním využitím pro posílení biodiverzitních funkcí navazujících na územní systém ekologické stability. Dále budou realizovány mokřady a tůň v pilotním území Lichnov a Větkovice.

Projekt AdaptaN II navazuje na předchozí, úspěšně ukončený projekt „AdaptaN I – Komplexní plánovací, monitorovací, informační a vzdělávací nástroje pro adaptaci území na dopady klimatické změny s hlavním zřetelem na zemědělské a lesnické hospodaření v krajině“ (č. EHP-CZ02-OV-1-039-2015), který byl řešen v časovém období 2015–2016 a byl podpořen z mechanismu EHP a Norských fondů (více na <https://www.adaptan.net/>).

Autoři

Mgr. Pavla Štěpánková, Ph.D.

pavla.stepankova@vuv.cz

ORCID: 0000-0003-2079-9078

Ing. Karel Drbal, Ph.D.

karel.drbal@vuv.cz

ORCID: 0000-0002-5595-2493

Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, Brno